Выходить у Львовѣ що дня (кро̂мъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Администрація по̂дъ ч. 8 улиця Чарнецкого

Редакція ул. Франціскапьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Рекламаціи неопечатанѣ во̂льнѣ о̂дъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Льво̂вскои“.

Предплата у Львовѣ въ Администраціи „Ґазеты Льво̂вскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:
на цѣлый ро̂къ 2 зр. 40 к.
на по̂въ року 1 зр. 20 к.
на чверть року . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к
Подиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый ро̂къ 5 зр. 40 к
на по̂въ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к
Поодиноке число 3 кр

Ч. 31. | Нинѣ: гр. м. II Мясопус. рим. к. Предзап. | Завтра: Харламія м. Петра | Недѣля 9 (21) лютого 1892. | Всхо̂дъ сонця 7 г. 0 м.; захо̂дъ 5 г. 29 м. Баром. 766; термом. — 2·8° — 2·6° | Ро̂къ II.

Найвысша пора!

Кричимо на дорожню, нужду та голодъ въ краю, стогнемо тяженько, але якось не дуже беремось до того, щобы тому лиху радити, щобы давати собѣ якось раду и шукати тамъ помочи, де бы еѣ можна ще найскорше знайти. Не знаемо, бодай до публичнои вѣдомости якось нѣчого не доходить, щобы у насъ по краю орґанізувала ся якась помо̂чь для голодуючихъ. Не говоримо вже о селянахъ, бо ти̂, годѣ, щобы сами̂ брали ся до якоись зорґанізованои помочи, але навѣть и о учителяхъ народныхъ, котри̂ также не мало мусять терпѣти, не чувати, щобы они брали ся до якоись ширшои акціѣ. А во̂дтикъ що зъ того выйде? — Жалѣ та нарѣканя. Правду сказавши, буде тогды кождый самъ собѣ виненъ, бо годѣ, щобы хтось о друго̂мъ думавъ, коли той самъ про себе не подумае, коли самъ не стане шукати для себе помочи и ратунку. „Пукайте — сказано — а отворить ся вамъ“.

Теперь вже настала найвысша пора, щобы подбати про тыхъ, котрымъ дорожня, голодъ и нужда найбо̂льше допѣкають, але треба, щобы й они во̂дзывали ся. Соймъ краевый скликаный на день 3 го марта, отже збере ся вже за не сповна двѣ недѣлѣ, та певно буде радити надъ нуждого въ краю. Въ Радѣ державно̂й ухвалено также значну суму на запомогу державну для до̂ткненыхъ недостаткомъ, зъ котрои до̂станесь щось и нашому краеви. Есть отже добра нагода користати зъ можливои помочи, та лишь треба самому о то̂мъ подбати. Не хочемо зъ горы вже казати, щобы наши̂ репрезентаціи громадски̂ и повѣтови̂, щобы наша интеліґенція и духовеньство не займали ся орґанізаціею помочи для загроженыхъ голодомъ и нуждою, бо на дѣлѣ нѣчого о сѣмъ не знаемо; але фактомъ есть, що о яко̂йсь роботѣ въ сѣмъ напрямѣ нѣчого у насъ не чувати. Припускаемо, що може щось и робить ся, але чи то такъ зле было бы, подавати дещо о то̂й роботѣ и до публичнои вѣдомости. Тогды розвинулась бы лишь ще ревнѣйша праця, розширилась бы дѣяльно̂сть на тымъ бо̂льши̂ круги а ти̂ нещасливи̂, котрымъ вже теперь голодъ допѣкае, могли бы бодай жити надѣею на недалеку помо̂чь, коли вже не можуть жити хлѣбомъ.

Пригадуемо отже, що вже найвысша пора зарадити лиху, та звертаемо увагу компетентныхъ и добромыслячихъ людей, щобы бодай теперь взяли ся до орґанізаціѣ роботы въ несеню помочи для голодуючихъ и коли вже не въ иншій спосо̂бъ, то бодай подбали про то, щобы громады, въ котрыхъ грозить або вже и розсѣвъ ся голодъ, вносили завчасу петиціи до Сойму, а може все таки дасть ся щось осягнути.

Въ захо̂дно̂й части краю дѣе ся якось инакше. Тамъ бодай во̂дъ часу до часу дасть ся почути якій голосъ о акціи ратунково̂й. Рады повѣтови̂ роблять тамъ розслѣды и доходженя та констатують розмѣры нужды въ повѣтахъ; у насъ о то̂мъ якось не чувати. Нехайже бодай помо̂чь та порада приватна, помо̂чь людей поодинокихъ стае въ пригодѣ.

Перегля̂дъ політичный.

На вчерашно̂мъ засѣданю Палаты посло̂въ предложивъ міністеръ фінансо̂въ дръ Штайнбахъ проектъ закона о реформѣ податко̂въ. По̂сля того проекту мають бути зреформовани̂ и знижени̂ податки: ґрунтовый, чиншевый и заро̂бковый, а буде заведеный податокъ особово доходовый. Цѣлею тои реформы податковои есть не то, щобы приспорити державѣ доходо̂въ, але то, щобы бѣднѣйшимъ людемъ улекшити тягарь податковый и розложити его ро̂вномѣрнѣйше на бо̂льше маючихъ. При ново̂мъ податку особово доходово̂мъ означуесь найменша сума во̂льна во̂дъ податку а потрѣбна на удержане на 600 зр. Та найменша сума може однакожь бути въ деякихъ выпадкахъ по̂днесена, але о то̂мъ мають рѣшати не урядники податкови̂ а комісіи податкови̂, въ котрыхъ економічно слабша сторона буде мала запевнену бо̂льшо̂сть. За фальшиви̂ фасіѣ накладае ся кара до 2000 зр. або арештъ.

Комісія буджетова ухвалила вчера по̂двысшити додатокъ дорожняный для уряднико̂въ на 1 міліонъ зр.

Варшавскій ґен. ґуберна̂торъ, Гурко выѣхавъ недавно тому зъ войсковыми рапортами до Петербурга. Ро̂вночасно зъ его приѣздомъ до столицѣ розо̂йшлась зновъ чутка, що міністеръ справъ внутрѣшныхъ. Дурново, котрый не умѣвъ, якъ належало, оцѣнити нужду голодову, стративъ ласку у царя и мае

5

Льво̂въ за рускихъ часо̂въ.

Исторична розвѣдка дра Александра Чоловского.

(Конець.)

Выказавши такъ початокъ и мѣсце Львова за рускихъ часо̂въ переходить дръ Чоловскій до дальшои его судьбу ажь до тои поры, коли галицка Русь и еѣ нова столиця перейшли по̂дъ панованє Польщѣ за часо̂въ Казимира Великого и коли на мѣсце руского Львова ставувъ такъ званый Льво̂въ польскій т. е. побудованый за часо̂въ польскихъ.

Сей періодъ есть для насъ дуже важный и цѣкавый, бо показуе наглядно, въ якій спосо̂бъ наши̂ мѣста змѣняли сво̂й первѣстный характеръ рускій Наши̂ историки — о ско̂лько намъ звѣстно — сеѣ справы не тыкали и не розбирали глубше; а якъ же она для насъ поучаюча! Наше теперѣшне житє, то майже продовженє того, яке розпичалось ще за князя Льва зъ першимъ початкомъ нашои столицѣ.

Окро̂мъ Нѣмцѣвъ, о котрыхъ была вже по части бесѣда повысше жили, у Львовѣ ще: Во̂рмене, Сарацены и Татаре, котри̂ осѣли тутъ зъ въ 13-о̂мъ столѣтю. Во̂рмене выйшли зъ свого краю ще въ 12-о̂мъ столѣтю въ наслѣдокъ гнету Турко̂въ. Найвиднѣйша часть народу, шляхта, покинула край и шукала захисту у сусѣдо̂въ та служила имъ яко лицарска дружина. Во̂рмене служили и рускимъ князямъ та попри Нѣмцѣвъ доставляли Руси поселенцѣвъ. Не дивниця отже, що они осѣли и въ новозаложено̂й столици Льва та зорґанізувались тутъ въ окрему громаду и управляли ся своими власными правами. Они заложили тутъ для себе церковь св. Якова и монастиръ св. Анны. Въ розвою мѣста Львова грали Во̂рмене велику ролю, бо по̂ддержували звязь зъ далекимъ Всходомъ.

О Жидахъ зъ сеи поры не можна нѣчого певного сказати; звѣстно лишь, що они были въ Киѣвѣ и Володимири, отже й могли бути у Львовѣ. Що у Львовѣ были Татаре, то о то̂мъ нема и сумнѣву; онижь были працѣ тогды панами на Руси. Ажь до 17-ого столѣтя показувано собѣ у Львовѣ, де стояло ихъ окопиского по̂дъ Высокимъ замкомъ и де была ихъ божниця (мечетъ). Хто были Сарацены, чи купцѣ Арабы, чи Караимы або Сурожане зъ Криму не знати. О Полякахъ въ сѣй порѣ у Львовѣ не згадуе нѣяке жерело; але годѣ сумнѣвати ся, щобы ихъ тамъ не было. (Мы нагадаемо лишь, що вже въ Галичи згадують ся таки̂ имена, якъ тивунъ Шумавиньскій и бояринъ Щепановичь, котри̂ здають ся нагадувати польске походжене).

То̂лько народностей, ро̂зныхъ мовою, звычаями и обычаями на одно̂мъ мѣсци мусѣли заразъ въ само̂мъ початку позбавити Льво̂въ питомои признаки народнои, и во̂нъ бувъ вже тогды хиба сто̂лько рускимъ мѣстомъ, що лежавъ на Руси, що не ро̂знивъ ся будовою во̂дъ другихъ мѣстъ, що въ нѣмъ проживавъ князь, та що розвивалось цековне житє. А церквей было тутъ богато, розкиненыхъ по по̂дгородю або въ его найблизшо̂мъ сусѣдствѣ и они то надавали мѣсту головно характеръ рускій. Церковь св. Николая, найблизша княжои палаты, уважала ся за головну. Побо̂чь сеи церкви суть найстарши̂ монастиръ св. Онуфрея и церковь св. Юра. Монастиръ св. Онуфрея мала заложити княг. Констанція и тамъ знаходивъ ся образъ чудотворнои Матери Божои, що есть нинѣ въ Ченстоховѣ. Церковь св. Юра мала взяти сво̂й початокъ во̂дъ якогось Василька — або, якъ его Зиморович назива, Базилішка, нѣбы то стрыя кн. Льва, що живъ по̂дъ горою, де нинѣ та церковь, въ печерѣ, и для котрого Левъ побудувавъ на горѣ монастиръ св. Юра. Проф. дръ Шараневичъ доказуе, що той Василько, то Лавришъ Римонтъ, сынъ Тройдена, котрый перебувавъ на дворѣ кн. Льва, выучивъ ся рускои мовы и письма, и набравъ охоты до чернечого житя; тому то нема й сумнѣву, що початокъ церкви св. Юра сягае ажь до рускихъ часо̂въ.

Левъ померъ, кажуть, въ 1301 р. За его

уступити. До сеѣ вѣсти додають ще й другу а то, що Гурко має бути покликаный на мѣсце Дурнова и занятись организацією средствъ помочи противъ голоду. Здаєсь, що хочь бы та вѣсть й не потвердила ся, то Гурко все таки буде покликаный до рады міністôвъ, бо то вôдповѣдає намѣренямъ царя.

Въ Испаніи росте рухъ анархістичный чимъ разъ бôльше. Въ Кадиксѣ арештовано 6 анархістôвъ. Міністеръ вôйны выдавъ розпорядженє наказуюче сконсигнувати войска въ Барцельонѣ, Кадиксѣ и Сараґоссѣ. Зъ початкомъ марта будуть судити въ Кадиксѣ 183 арештованыхъ анархістôвъ передъ судомъ военнымъ.

Новинки.

Львôвъ дня 8 (20) лютого.

— **Громадамъ** Юрôвцѣ зъ Попелями, Сроговымъ горѣшнымъ и долѣшнымъ въ повѣтѣ сянôцкôмъ, удѣливъ Є. Вел. Цѣсарь на докôнченє будовы спôльнои школы 100 зр. запомоги.

— **Конкурсы:** Окружна рада шкôльна въ Стрыю розписує конкурсъ зъ речинцемъ до 31 н. ст. марта на слѣдуючѝ посады учительскѝ: 1) при 4-клясовôй школѣ мужескôй въ Стрыю посады двохъ учителѣвъ зъ платнею 660 зр., 2) при 2-клясовôй школѣ въ Сколѣмъ на посаду молодшого учителя; 3) при двоклясовôй школѣ въ Дашавѣ; 4) при школахъ етат.: въ Феліцієнтали, Хôтари, Ямѣльници, Єленковатôмъ, Либохорѣ, Рожанцѣ выж., Рожанцѣ ниж., Сморжôмъ, Соколовѣ, Стинавѣ нижнôй, Тарнавцѣ, Тухли, Карльсдорфѣ, Тухольцѣ, Уричи, Выжловѣ, Жупаню; 5) при школахъ філіяльныхъ: въ Бережници, Довгôмъ, Головецку, Кавчôмъ кутѣ, Конюховѣ, Козьовôй, Лукавици выжнôй, Моршинѣ, Олексичахъ старыхъ, Оравчику, Пôдгôрцяхъ, Стригавцяхъ, Трухановѣ и Вовни. — Окружна рада шкôльна въ Заліщикахъ розписує конкурсъ на посады: 1) молодшого учителя при 4-клясовôй школѣ мужескôй въ Заліщикахъ, 2) при школахъ етатовыхъ: въ Бедрикôвцяхъ, Беремянахъ, Блыщанцѣ, Червоногородѣ, Добровлянахъ, Дрогичôвцѣ, Дуплискахъ, Гинкôвцяхъ, Головчинцяхъ, Ивани, Лѣтачи, Лисôвцяхъ, Мышковѣ, Слобôдцѣ коппиловецкôй, Шутроминцяхъ, Шипôвцяхъ, Ворволинцяхъ и Завулинцяхъ та 3) при школахъ філіяльныхъ въ Хмелевôй, Городку, Голиградахъ, Костельникахъ, Кулакôвцяхъ, Лѣсечникахъ, Милѣвцяхъ, Печарни, Попôвцяхъ, Солонôмъ, Сверкôвцяхъ и Жежавѣ. Речинець вносити подання назначеный до кôнця марта 1892.

— **Новый урядъ почтовый** вôйде въ житє въ 1 марта с. р. на перестанку зелѣзничôмъ Зарыте, въ повѣтѣ мысленицкôмъ, котрый буде полученый поѣздами, курсуючими межи Сухою а Новымъ Санчемъ. До уряду того будуть прилученѝ громады: Зарыте, Раба нижна, Ольшôвка и двôрскій обшаръ Раба нижна.

— **Зъ Выдѣлу снятиньскои Рады повѣтовои** одержали мы слѣдуюче письмо зъ просьбою о умѣщенє єго въ нашôй часописи: „Ч. 245. — Въ цѣли положеня тамы розширеню ся вѣсти, що фондъ повѣтовый въ Снятинѣ зъ причины дефраудаціѣ утерпѣвъ значну шкоду, Выдѣлъ повѣтовый ухваливъ на засѣданю дня 18-го лютого 1892 умѣстити въ часописяхъ слѣдуюче спростованє: Се правда, що урядникъ Выдѣлу повѣтового бувъ въ своѣмъ часѣ засуспендованый, але не наступило то зъ причины дефраудаціѣ въ касѣ повѣтовôй, ино за образу члена Выдѣлу повѣтового. Урядника згаданого по удѣленю вымаганои сатисфакціѣреституовано на посаду. Зазначає ся при тôмъ зъ цѣлою рѣшучостію, що вѣсть, будьто бы фондъ повѣтовый дôзнавъ якои небудь шкоды, єсть вповнѣ неправдива. — Зъ Выдѣлу повѣтового въ Снятинѣ 18 лютого 1892“.

— **Степень доктора** всѣхъ наукъ лѣкарскихъ одержавъ въ Краковскôмъ університетѣ п. Володимиръ Ганакôвскій, родомъ зъ Рогатина, членъ товариства „Академічна Громада“.

— **Буковиньскѝ выходцѣ въ полудневôй Америцѣ.** Лѣкарь корветный дръ Евдоксій Прокоповичъ доносить въ письмѣ до свого брата въ Чернôвцяхъ ось таке про буковиньскихъ выходцѣвъ въ Америцѣ: „На своихъ прогулькахъ подибавъ я такожь выходцѣвъ, а мѣжь ними громадку галицкихъ Русинôвъ и Словакôвъ зъ Угорщины. Вôдъ нихъ дôзнавъ ся я, що тутъ є такожь выходцѣ зъ Буковины, головно Русины и Нѣмцѣ, менше Волохôвъ. Богато було що ино въ дорозѣ зъ Бразиліѣ сюды. Станъ, въ якôмъ я ихъ бачивъ, несказано нужденный. Прийшли они до Бразиліѣ, якъ и всѣ иншѝ выходцѣ, безъ порадника, безъ грошей, не вмѣючи портуґальскои анѣ испаньскои мовы; а нашѝ Волохи, Русины або Словаки не знають навѣть по нѣмецки. Дуже сумно тутъ ихъ житє; богато умирає зъ голоду, а богато гине въ наслѣдокъ рôзныхъ коробъ. Не найшовши роботы анѣ службы, пускають ся они въ страшенно далеку дорогу изъ Бразиліѣ до Арґентины пѣшки великими пралѣсами, а дорогами, якими мало хто ходить. Сюды приходить ледве дехто, бо найбôльше ихъ гине задля утяжливои дороги. А ще до того тутъ безперестанна ворохобня, то и черезъ те гôрка ихъ доля. Доси не найшовъ я нѣгде вôдповѣдного мѣсця для выходцѣвъ. Арґентина и Параґвай булибъ въ рештою добрѝ, земля добра и т. и., але переселенє въ тѝ краѣ мусѣло бы ити послѣ якогось пляну, такъ якъ се робить Гіршъ зъ жидами“. Єсть се нова пересторога для нашихъ людей, щобы не выѣзджали до Бразиліѣ, де ихъ лише нужда чекає.

— **Неофітка.** Въ четверъ рано выхрестилась въ церквѣ св. Юра у Львовѣ 20-лѣтна жидôвочка, дочка заможного арендаря въ Угерску пôдъ Стрыємъ. На хрестѣ одержала имена Олександра Розалія, а церемоніѣ хресту доконавъ крил. о. Туркевичъ. Хрестными родичами були: будôвничій п. Рамултъ и панѣ Игнатія Рудницка, жена повномочника дôбръ п. бар. Романшкана. Молода дѣвчина вже вôдъ довшого часу оказувала охоту выхрестити ся, ажь въ кôнци залюбившись въ парубцѣ въ Угерску Иванѣ Нагалевичови, зъ котрымъ рѣшила ся звѣнчатись — довела до кôнця свôй намѣръ выхрестити ся. Вѣнчанє молодыхъ вôдбуде ся слѣдуючого тыждня. Родичѣ старали ся всѣми силами вôдвернути єѣ вôдъ того намѣреня, однакъ на дармо.

— **Огонь въ склепѣ.** Оногды по 9-ôй год. вечеромъ побачивъ поліційный воякъ въ торговли начиня Натана Шренцля пôдъ ч. 10 въ Ринку выдобуваючій ся крôзь шпары замкненыхъ дверей склеповыхъ дымъ и заалярмувавъ огневу сторожу. По выважeню дверей сторожа огонь пригасила, але шкода все таки значна. Огонь повставъ мабуть зъ неосторожности.

— **Зъ Заваля коло Снятина** доносять намъ, що вдогадъ въ новинцѣ, поданôй недавно тому въ нашôй часописи про убитого въ тôмъ же селѣ вовка, що вôнъ бувъ скаженый, потвердивъ ся. Обдукція показала, що вôнъ бувъ дѣйстно скаженый. Въ лугахъ коло Заваля має бути ще кôлька вовкôвъ, котрѝ тамъ въ день ховають ся а ночею заходять до села.

— **Огнѣ.** Въ ночи зъ 5 на 6 с. м. повставъ въ Перемышлянахъ огонь въ ратуши, правдоподôбно въ пôдпаленя, и обнявъ найперше задну часть будынку, де мѣстять ся крамницѣ и заѣздъ, а вôдтакъ обнявъ и часть фронтову. Першій поверхъ, де мѣстили ся бюра повѣтовои Рады, майже зовсѣмъ згорѣвъ, а выкидуванѝ крôзь вôкна акты и обставы тыхъ бюръ дôзнали великого ушкодженя.

— **Зъ судовои салѣ.** Передъ трибуналомъ присяжныхъ въ львôвскôмъ судѣ карнôмъ веде ся розправа противъ Іосифа Лесаньчука, караного 15 разôвъ за крадѣжь, а теперь обжалованого за злочинъ убійства, публичного насильства и провины зъ §. 411 з. к. Лесаньчукъ, мешкаючи въ однôмъ домѣ зъ Гринькомъ Пôдгôрнымъ, горѣвъ до него ненавистію и местію за то, що Гринько разъ унявъ ся бувъ за Марією Вальчуковою, котру Лесаньчукъ немилосердно катувавъ. Часто вôнъ грозивъ Пôдгôрному, що єго окалѣчить або убє, ажь 19 жовтня м. р. стрѣтивши Пôдгôрного на пôдвôрю, розпочавъ зъ нимъ сварку та кинувъ за пустившимъ ся до свого мешканя, Пôдгôрнымъ каменемъ и поцѣливъ єго такъ сильно въ голову, що той упавъ безъ памяти на землю. Лесаньчукъ кинувъ ся ще на лежачого зъ руками, але нещасливого оборонила жѣнка зелѣзнымъ гачкомъ. Завезеный ще того самого дня до шпиталю померъ тамъ Пôдгôрный 31 жовтня. Обжалованый грозивъ и иншимъ особамъ убійствомъ а дня 28 вересня покалѣчивъ легко Марію Вальчукову и Елеонору Лучиньску.

— **На журу добре и то** — думали собѣ мамабуть — злодѣѣ, що въ ночи зъ четверга на пятницю вломали ся до складу горѣвокъ п. Миколяша при ул. Коперника и перешукали усѣ шуфлядки за грôшми. Найшовши зъ тяжкою бѣдою ледви 12 зр., взяли собѣ бодай кôлька фляшокъ горѣвки на потѣшенє зъ журы, що польованє на грошѣ не удало ся.

— **Въ новинцѣ:** „Щедра фондація“ въ оногдашнôмъ числѣ нашои часописи стала ся немила похибка, котру отсимъ справляємо: Зъ фондаціѣ ґр. Чарковскои (не Чарторыйскои) має вôйти въ житє сеи осени интернатъ для семінаристокъ (а не семінаристôвъ).

наслѣдникôвъ губить ся історія мѣста Львова. Ажь въ 1325 р. вступає на престолъ Болеславъ Тройденовичъ князь мазовецкій, котрого покликали Бояре. Зиморовичъ каже, що Болеславъ хотѣвъ силою достати ся на престолъ; пôдступивъ пôдъ Львôвъ, але Львовяне замкнулись въ гôродѣ и не хотѣли єго пустити, доки не обѣцяє имъ, що они будуть жити свободно послѣ своихъ власныхъ правъ и звычаѣвъ та що не рушить княжескихъ скарбôвъ и не буде нѣякои справы рѣшати безъ загальнои рады.

Болеславъ бувъ зъ роду католикомъ а перейшовши на рускій обрядъ прибравъ имя Юрія II. Вôнъ ставъ окружати ся Поляками, Нѣмцями и Чехами. Володимиръ називавъ своєю столицею, але часто перебувавъ у Львовѣ и тутъ заключивъ зъ нѣмецкимъ орденомъ Хрестоносцѣвъ союзъ та позволивъ нѣмецкимъ купцямъ приѣзджати на Русь. Самъ въ своѣй грамотѣ называє вже Львôвъ Lemburga, а то найлѣпшій доказъ, що первѣстна руска назва мѣста пôдъ впливомъ чужихъ людей зачинає вже щезати. У Львовѣ наступає поволи змѣна. Нѣмцѣ пôдносять чимъ разъ сильнѣйше голову. Они мали у Львовѣ всякѝ свободы и розпочали вести торговлю на великѝ розмѣры. Панованє Юрія II було для нихъ користне, але середъ рускихъ бояръ выкликало невдоволенє. До Польщѣ доходили голосы, що князь обходить ся строго зъ своими пôддаными, накладає на нихъ велику дань та обезчещує ихъ жѣнки и доньки. Опозиція противъ князя росла чимъ разъ бôльше ажь наконецъ закôнчилась тымъ, що єго дня 7 цвѣтня 1340 р. отроєно въ Володимири.

Сусѣды Руси, Казимиръ Великій и Король Робертъ, король угорскій, приглядались вже вôдъ давна тому, що дѣялось на Руси, та умовились зъ собою на той случай, наколибъ князь померъ безъ наслѣдника, щобы выступити зъ своими правами. Ледви отже дойшла вѣсть до Кракова о смерти князя, якъ вже Казимиръ Великій вырушивъ зъ войскомъ на Русь и въ цвѣтню ставувъ пôдъ Львовомъ. Жителѣ мѣста мали ледви на тôлько часу що могли схоронити ся до горѣшного города ставити якійсь часъ опôръ. Казимиръ забравъ знову пôдгороде и обступивъ гôродъ. Але обступленѝ не могли очевидно довго боронити ся тымъ бôльше, що въ гôродѣ були и Нѣмцѣ, прихильнѝ Казимирови. Они пôддали ся и Казимиръ взявъ столицю а тымъ самымъ и ключь до цѣлого краю. Мѣсто дало закладникôвъ зъ мужчинъ, жѣнокъ и дѣтей а король казавши спалити горѣшный гôродъ, т. е., єго укрѣпленя, вернувъ зъ тріюмфомъ до Кракова.

Що дѣялось зъ Русею вôдъ 1341 до 1349 р., авторъ въ то не входить; зазначує лишь, що по 1344 р. управлявъ нею бояринъ Детко, яко польско-угорскій намѣстникъ, вôдтакъ забравъ єѣ Любартъ, князь литовскій, а ажь въ 1349 р. Поляки при помочи Мадярôвъ. Вôдтакъ приступає авторъ до самого Львова та пригадує, що єсть поглядъ, що Казимиръ вже по першôмъ занятю Львова наказавъ єго перенести на инше мѣсце. Чи була потреба переносити мѣсто? — пытає дръ Чоловскій. Таку потребу могла выкликати лишь якась катастрофа: огонь, повѣнь, землетрясенє и т. д. Загально думають, що Казимиръ самъ выкликавъ таку катастрофу, бо велѣвъ въ 1340 р. спалити мѣсто. Алежь тогды спалено лишь укрѣпленя горѣшного города, а огнище мѣского житя позôстало ненарушене — каже дръ Чоловскій. Наколибъ було инакше, то Детко не бувъ бы вже въ 1341 року запрошувавъ торуньскихъ купцѣвъ, абы они приѣзджали до Львова и тамъ осѣдали.

Шукайможь дальше причины тои катастрофы — каже дръ Чоловскій. Всѣ, що пишуть о тôмъ, покликують ся на слова єпископа Захаріясевича, котрый каже, що зъ якогось документу при костелѣ Маріѣ Снѣжнои вычитавъ, що Казимиръ спаливъ старый Львôвъ въ 1350 році, перенѣсъ єго на инше мѣсце и укрѣпивъ мурами та валами. Дръ Чоловскій каже, що такого документу нѣколи и нѣгде не було, а цѣла вѣсть о нѣмъ пôшла въ того, що Захаріясевичъ высказавъ ся не выразно.

Але припустѣмъ, що Казимиръ наказавъ бы бувъ другій разъ Львôвъ палити въ 1350 р., щожь було бы спонукало єго до того?

Всячина.

— **Великій діямантъ.** Въ Антверпіи въ Бельґіи шлюфує ся теперь въ шлюфарни Кетермана діямантъ, що важить не менше лишь 474 каратôвъ, або, рахуючи по 72 каратôвъ на лутъ, больше якъ пôвсема лута. Вôнъ есть довгій на 7 центиметрôвъ а въ промѣрѣ мае 4 и три чверти центиметра. Вышлюфованый буде вôнъ все ще важити 200 каратôвъ, отже буде другій найбôльшій діямантъ, якій есть доси на свѣтѣ. Найбôльша вышлюфувана на нѣмъ площа буде два центиметры довга а два широка, цѣлый же діямантъ буде величины доброго голубячого яйця. Найбôльшій звѣстный доси діямантъ есть діямантъ шаха перского „великій моголъ", що важить 280 каратôвъ. По нѣмъ идуть: россійскій „Орловъ", 197 каратôвъ; австрійскій „вел. князь Тосканьскій", 139 каратôвъ; французкій „Реґентъ", 136 каратôвъ и анґлійскій „Ког і-нуръ" (гора свѣтла), 102 каратôвъ. Шлюфоване сего послѣдного діяманту вôдбувало ся черезъ кôлька лѣтъ и коштувало 8000 фунтôвъ штерлінґôвъ або 80.000 зр. Найбôльшимъ діямантомъ бувъ бы властиво португальскій діямантъ „Браганца", котрый найдено въ Бразиліи 1741 р.; вôнъ есть великій якъ добре куряче яйце и важить 1680 каратôвъ, але не есть шлюфованый. Его цѣнять на 389 міліонôвъ талярôвъ, але якъ разъ длятого, що вôнъ не шлюфованый и що его нѣкому не показують, то есть загальный здогадъ, що то не правдивый діямантъ, лишь дуже красный бѣлый топазъ. Яка есть вартôсть найновѣйшого діяманту, годѣ знати, позаякъ вартôсть не зависить лишь вôдъ самои величины але также и вôдъ чистоты діяманту та вôдъ его вышлюфованя.

— **Король Фрідманъ I и жидôвска держава.** Недавно тому розôйшлась була вѣсть, що якійсь Нѣмець, (мабуть нѣмецкій жидъ), Павло Фрідманъ заложивъ въ краю Мідіянъ, на всходѣ вôдъ горы Синай и заливу Акаба въ Арабіи, кольонію россійскихъ жидôвъ, а правительство турецке розвязало кольонію, а самого Фрідмана прогнало. Ґазета Israelit, выходяча въ Моґунціи, достала теперь вôдъ швайцарского подорожника Кайзера близшу вѣсть о сѣй справѣ и показує ся, що правительство турецке мало зовсѣмъ рацію, що такъ енерґічно поступило, бо ще лишь мало ставало, а до его старыхъ клопотôвъ бувъ бы прибувъ новый — зъ жидôвскою державою и королемъ Фрідманомъ. Кайзеръ пише до згаданои ґазеты, що прибувши до краю Мідіянъ, заставъ тамъ кольонію жидôвъ. Иде вôнъ до тои кольонѣ, ажь дивить ся, а то жидки анѣ не орють, анѣ не пасуть худобы, лишь на диво дуже пильно — муштрують ся, якъ правдивй вояки, въ мундурахъ!

О тôй самôй кольоніи достала згадана ґазета ще другу вѣсть, зъ котрои ось що показуєсь. Фрідманъ зббравъ въ Краковѣ якихъ двацять жидôвъ и пустивъ ся зъ ними до Мідіянъ закладати кольонію. Въ Александріи прилучило ся до нихъ ще кôльканацять жидôвъ россійскихъ и Фрідманъ, якъ другій Мойсей, вывѣвъ ихъ зъ Египту черезъ море въ пустиню до краю Мідіянъ и тамъ зробивъ собѣ зъ нихъ войско. Черезъ два мѣсяцѣ муштрувавъ вôнъ вôдъ рана до вечера бѣдныхъ жидкôвъ та бувъ бы ихъ ще до нинѣ муштрувавъ, колибъ не була лучила ся есь така пригода. Якійсь двацятьлѣтный жидокъ россійскій, Росновскій, зъ Одессы, не мôгъ выдержати тои муштры и упавъ на землю. Оденъ зъ офіцирôвъ Фрідмана завôзвавъ его по доброму, щобы вôнъ вставъ и муштрувавъ ся дальше, якъ пристало на послушного вояка въ новôй державѣ. На то сказавъ ему Росновскій найспокойнѣйше въ свѣтѣ, що у него нема вже анѣ одного процепту силы. Тогды прискочивъ другій офіциръ и сказавъ ему, що спробує на нѣмъ, кôлько може выдержати шкôра россійского жида. Росновскій бувъ бы може на то щось и сказавъ, але вже не було часу, бо той офіциръ ставъ числити: Разъ, два! а вôдтакъ чимъ скорше безъ кôнця. Росновскій кричавъ, а офіциръ числивъ. А що то було въ пустини, то не могли люде позбѣгати ся на помôчь и офіциръ здоймивъ ще и мундуръ зъ Росновского та пустивъ его таки такъ, якъ то ще Адамъ въ раю ходивъ. Росновскій позбиравъ свои кости якъ мôгъ и поволѣкъ ся охкаючи по бѣломъ свѣтѣ. Але видко офіциръ его дуже перечислививъ ся на его шкôрѣ и вôнъ бѣдачиско упавъ на землю и бувъ бы тамъ може и загибъ. колибъ не зъявивъ ся бувъ зовсѣмъ такъ якъ въ біблія, милосердный Самаритянинъ въ особѣ бедуина. Той видячи бѣдного чоловѣка збитого и покалѣченого, всадивъ его на свого верблюда и завѣзъ назадъ до Фрідмановои державы.

Щожь було робити, коли вже така доля. Росновскій, якъ той блудный сынъ, упавъ Фрідманови до нôгъ и обѣцювавъ поправу, та просивъ милости. Нѣчо не помогло; его выбили ще лѣпше а вôдтакъ пôдъ ескортою повели на границю державы. Всѣ жиды стояли та дивили ся на то и ажь дрожали зъ страху, бо Фрідманъ и его оба офіциры держали въ рукахъ револьверы таки мабуть набиті. Они булибъ въ души й серця ратували Росновского, та не мали вôдваги изъ мѣсця рушитись. За пôвъ годины вернувъ оденъ зъ тыхъ, що вôдводили Росновского до границѣ, та зажадавъ мѣшка. За другои пôвъ годины явивъ ся знову Фрідманъ зъ своими офіцирами. Всѣ були веселй а оденъ офіциръ ставъ обтирати свôй мечь зъ крови.

Теперь скликавъ Фрідманъ всѣхъ жидôвъ и сказавъ имъ, що жадає вôдъ нихъ безусловного послуху и дисціплины и дає имъ на то часъ ажь до завтра, щобы они добре надумались.

На другій день рано скликавъ вôнъ знову всѣхъ жидôвъ и явивъ ся передъ ними зъ цѣлою своею дружиною. Самъ Фрідманъ бувъ убраный по войсковому, мавъ на грудехъ повно ордерôвъ а на головѣ золоту корону. Положивши лѣву руку на шаблю, а въ праву взявши револьверъ, оповѣстивъ имъ, що вôнъ есть вôдъ нинѣ королемъ и пашою краю Мідіянъ та подає симъ до вѣдомости всѣмъ, кому знати належить, що хоче теперь почути рѣшучу вôдповѣдь вôдъ своихъ пôдданыхъ. Жиды зъ разу ажь занѣмѣли; ажь ось найшовъ ся мѣжь ними оденъ смѣливѣйшій та промовивъ до короля Фрідмана: „Пане нашъ и королю! Що то за интересъ муштрувати ся вôдъ рана до вечера? Хто намъ за то заплатить? Кобы намъ такъ хочь попоѣсти, а то нема що. Насъ болить серце за нашими жѣнками та дѣтьми, що осталися въ Суецѣ. Зъ муштры ще кольонѣ не буде. Мы просимо длятого Вашои Милости увольнити насъ зъ пôдданьства та позволити вертати до жѣнокъ." Ледви сердега то выговоривъ, якъ вже цѣла дружина короля кинулась на жидôвъ, здерла зъ нихъ уніформы, высѣкла ихъ добре, а вôдтакъ прогнала зъ державы. Нещаснй на пôвъ голй и голоднй блукали ся довгс, ажь прблукались ся назадъ до Суецу.

Але незадовго довѣдавъ ся и султанъ, що десь тамъ далеко въ его державѣ пôднѣсъ ся небезпечный для него ворогъ, що забравши ему кусень землѣ, утворивъ жидôвску державу, въ котрôй ставъ панувати якъ король Фрідманъ I. и оснувавъ тамъ нову династію. Султанъ такъ налякавъ ся того, що приказавъ зараз прогнати нового короля, що и стало ся.

Вѣсти епархіяльнї.

Еп. Перемыска.

Презенты одержали оо: Адріянъ Леонтовичь на парохію Тенетиска, Теофиль Хомицкій на парохію Зборъ, Володимиръ Чайковскій на парохію Загочеве, Еронимъ Моравскій на Криве (дек. затварницкого), Сильвестеръ Копыстяньскій на Сушицю велику и Станіславъ Алексевичь зъ Аеп. львôвскои на парохію. Конотопы.

Дѣйстнымъ деканомъ куликôвскимъ именованый о. Іос. Брилиньскій на мѣсце дотеперѣшного декана о. Романа Ковшевича. — Мѣстодеканомъ комарняньскимъ именованый о. Вас. Мацюракъ, парохъ въ Ляшкахъ завязаныхъ.

Вôдзнаки крилошаньскі одержавъ о. Ант. Копыстаньскій, парохъ въ Липѣ дек. бирчаньского.

Правительство призволило на дотацію рôчныхъ 300 зр. для сотрудникôвъ внемошѣлыхъ пароховъ въ Ришковôй Воли, на часъ душпастирства теперѣшного пароха, въ Дорогошевѣ на оденъ рôкъ.

Въ проповицію на Синяву дек. ярославского принятй оо.: Теод. Мерена, Петро Годованьскій, Игн. Вахнянинъ и Север. Метеллія.

Сотрудникъ пароха въ Лѣнинѣ великôй дек. старосамбôрского, о. Дан. Куцѣй, именованый управляючимъ сотрудникомъ тамъ-же.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Берлинъ 20 лютого. Вѣсти о уступленю мін. Герфурта суть безосновнй. — Germania довѣдуєсь, що станъ здоровля папы мавъ погôршити ся.

Парижь 20 лютого. Зачувати, що кабінетъ мае бути реорґанізованый, але безъ Констанса. Говорять такожь о розвязаню парламенту.

Цѣна збôжа и другихъ продуктôвъ

20 лютого	Львôвъ	Терно-пôль	Пôдволо-чиска	Ярославъ
Пшеница	10·50 11 50	10 30 11·—	10 20 11·—	10 60 11·30
Жито	10 —10·35	9·80 10 20	9·50 10 25	10.—10·50
Ячмѣнь	6 75 8	6 60—7 75	6·75—8 —	7·50—8·10
Овесъ	7 25—7 70	7·——7 25	6 81 7 25	7 30—7·85
Горохъ	6 50 13	6 25 13 —	6·— 12 50	7·— 13 —
Выка	—·——	—·———	—·———	—·———
Рѣпакъ	13 —13 50	13 —13.50	13·—13 25	13 25 13 75
Хмель	50 — 65	—·———	—·———	—·———
Конюшина чер	45 —75 —	40 —73 —	42·—72 —	50·—76·—
Конюшина бѣла	—·——	—·———	—·———	—·———
Оковита	21·—21·50	—·———	—·———	—·———

Все за 100 кільо безъ мѣшка. Оковита готова за 10.000 літр на мѣсци въ Львовѣ вôдъ 21·— до 21·50 зр Хмѣль вôдъ 50 — до 65 — за 56 кільо

Вôдвѣчальный редакторъ: Адамъ Креховецкій.

Надослане.

Укôнченый матуристъ глядає лекціѣ на село до священичого дому. Интересованыхъ просить ся зголосити ся пôдъ адресою: **И. Р. въ Микулинцяхъ**, почта въ мѣсци.

Король бувъ дѣйстно въ тôмъ роцѣ въ серпню у Львовѣ, але жерела мовчать зовсѣмъ о тôмъ фактѣ. За то представляесь рѣчь зъ тыхъ жерелъ зовсѣмъ инакше. Ото Янко зъ Чарнкова згадує, що Литовцѣ того року спалили Володимиръ и Львôвъ. То само гровило и въ слѣдуючôмъ роцѣ. Казимиръ пустивъ ся зъ войскомъ до Львова, але задля тяжкои недуги мусѣвъ вернути зъ дороги, а Литовцѣ другій разъ спалили городъ въ 1351 р.

То була отже та катастрофа, котрои жертвою ставъ ся старый Львôвъ. Казимиръ тогды побудувавъ новый Львôвъ. Городъ не мôгъ вже стояти на горѣ, а само пôдгороде не надавалось на утворене въ него мѣста на ладъ захôдный. Казимиръ призначивъ отже для него нове мѣсце, понизше давного пôдгородя — надъ Полтвою. Тутъ на плоскôй багнистôй котлинѣ, на котрôй доси було лишь кôлька монастирôвъ, пôднявъ ся 1352 року новый польскій Львôвъ, обведеный въ чотирохъ сторонъ муромъ, ровомъ, вежами и бороненый двома замками. Мѣсце старого руского города опустѣло, пôдгороде сталось передмѣстємъ нового мѣста.

К.

Инсераты („оповѣщеня приватнй") якъ для „Народнои Часописи" такъ також для „Ґазеты Львôвскои" принимае лишь „Бюро Дневникôвъ" Людвіка Пльона, при улицѣ Кароля Людвіка ч. 9, де також знаходить ся Експедиція мѣсцева тыхъ ґазетъ.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.